

Warszawa, 18.02.2016 r.

Uwagi do artykułu red. Krystyny Naszkowskiej pt. „Bieda Rolnika” - *Gazeta Wyborcza* - 18 lutego 2016 r.

1. W odniesieniu do stwierdzenia „...*I zwykle do końca marca następnego roku wszyscy mają je na kontach, a wielu jeszcze w starym roku – w listopadzie i w grudniu.*” należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 75 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013, płatności bezpośrednie wypłacane są w okresie od 1 grudnia roku złożenia wniosku do 30 czerwca następującego roku kalendarzowego. W drodze odstępstwa rozpoczęcie wypłat może nastąpić w terminie wcześniejszym, tj. od 16 października, w formie zaliczki. Zaliczki na poczet płatności bezpośrednich zostały w Polsce zastosowane po raz pierwszy w 2015 r. Oznacza to, że w poprzednich latach płatności bezpośrednie były wypłacane od 1 grudnia, a w 2015 r. po raz pierwszy rolnicy otrzymali pieniądze wcześniej.
2. W odniesieniu do zdania „*Jednocześnie szef Agencji Daniel Obajtek zapowiedział, że dopłaty będą wypłacane w trzech ratach – pierwsza była do końca stycznia, druga ma być na przełomie lutego i marca, a trzecia – na przełomie maja i czerwca. To też nowość.*”, należy wyjaśnić, że płatności są przekazywane rolnikom co do zasady jednorazowo jako całość przysługującej im kwoty (po odjęciu wcześniej wypłaconych zaliczek). Harmonogram realizacji płatności nie dotyczy zatem rozdzielenia wypłat na raty lecz określa kolejne etapy wdrażania systemu informatycznego ARiMR i związane z tym obejmowanie wypłatami kolejnych grup rolników. Należy podkreślić, że wypłata płatności bezpośrednich zawsze była rozłożona w czasie i zawsze część rolników otrzymywała należne środki w późniejszym terminie.
3. Odnosząc się do przytoczonej wypowiedzi byłego posła Cezarego Olejniczaka, że „*Do tej pory system działał dobrze, bo pieniądze były wypłacane na czas, a teraz nagle nie działa?!*”, należy podkreślić, że rok 2015 był pierwszym rokiem stosowania nowego systemu płatności bezpośrednich, który został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013. Zmiany z tym związane wymagały budowy nowego systemu informatycznego ARiMR.
4. W wyróżnionym akapicie stwierdzono: „*Wnioski o dopłaty złożyło 1,35 mln rolników, mają dostać 14,49 mld zł. Część z nich pieniądze otrzymała – ich przelew przygotowała poprzednia ekipa.*”. Nie jest jasne, jakie „przygotowanie przelewów” ma na myśli autorka – przy przygotowywaniu nowego systemu informatycznego doszło do wielu istotnych

zaniedbań, na skutek czego wystąpiły opóźnienia. Zagrożona była także realizacja wypłat płatności od 1 grudnia 2015 r. W rezultacie niezwłocznego podjęcia działań naprawczych, możliwe było rozpoczęcie wypłat płatności z początkiem grudnia ubiegłego roku.

Należy także zauważyć, że wprawdzie decyzja o wypłacie zaliczek na poczet płatności bezpośrednich w 2015 r. została podjęta przez poprzedniego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jednak nie zostały zabezpieczone odpowiednie środki finansowe na ten cel. Jedynie dzięki natychmiastowej interwencji nowego kierownictwa MRiRW środki na wypłatę zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2015 r. zostały zwiększone o ok. 1,4 mld zł. Dzięki temu ogółem w ramach zaliczek wypłacono 2,68 mld zł dla ok. 1,07 mln rolników (ok. 80% beneficjentów wsparcia bezpośredniego).

5. W odniesieniu do cytowanej w artykule wypowiedzi Posła Marka Sawickiego: *„Tyle że podobne zmiany w systemie były już parę razy wprowadzane, ale nie powodowało to opóźnień”*, warto wyjaśnić, że nowy system płatności bezpośrednich obowiązujący od 2015 r. wymagał budowy nowego systemu informatycznego, a nie dokonania zmian w dotychczas funkcjonujących rozwiązaniach. Warto także zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku Polski nowy system wsparcia bezpośredniego obejmuje 18 różnych instrumentów, z których większość stanowi nowe schematy pomocowe niestosowane w ubiegłych latach. Tak znaczne i szerokie zmiany w systemie płatności bezpośrednich zostały dokonane po raz pierwszy od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.
6. W odniesieniu do zdania: *„Rolnicy, choć z opóźnieniem, pieniądze dostaną. Tyle że będą one pochodzić z naszego budżetu, a Unia ma 60 dni, by je Polsce zwrócić.”*, należy wyjaśnić, że wypłata środków z budżetu krajowego i następnie refundacja z budżetu UE jest zasadą obowiązującą w całej Unii i nie jest niczym nowym. Środki finansowe przeznaczone na wydatki w ramach WPR zawsze były rozliczane w ten sposób.
7. W kolejnym akapicie artykułu wskazano, że *„Najpierw przyśle do nas audytorów – robi to co roku, by skontrolowali prawidłowość wypłat. I wtedy mogą być problemy, bo audyt unijny polega m.in. na sprawdzeniu, czy urzędnicy, którzy zajmują się dopłatami, przeszli odpowiednie przeszkolenie, mają zdane egzaminy, doświadczenie.”*. Nie można się jednak zgodzić z twierdzeniem, że coroczne przeprowadzanie audytu przez Komisję Europejską jest zasadą. Ponadto audyty są prowadzone pod kątem sprawdzenia warunków wynikających z prawa UE, a nie np. doświadczenia pracowników Agencji, jak sugeruje autorka artykułu.

Biuro Prasowe

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Biuro Prasowe
tel. 22 623 22 62, 22 623 18 38
rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl